

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/69/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5418200435
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5418200435.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Yvetty Dzugasovej a členov JUDr. Jany Urbanovej a Mgr. Anny Mihálikovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: V. K., nar. XX.XX.XXXX a M. K., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, Námestie slobody 1, deti rodičov: matka X. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. K., E. XXXX/XX, t.č. bytom F. K., P. B. XXXX/XX-XX, zastúpená JUDr. Lenou Mišalovou, advokátkou, so sídlom F. K., T. XX a otec C. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. K., Y. XXXX/XX, zastúpený spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. ŠKERDA, s.r.o., so sídlom Radlinského č. 1727/49, Dolný Kubín, IČO: 36 858 501, v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní otca a matky proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 8P/33/2018-173 zo dňa 13. septembra 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 8P/33/2018-173 zo dňa 13. septembra 2018 p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil otcovi povinnosť platiť na výživu maloletých detí K.: V., nar. XX.XX.XXXX sumu 130,00 Eur mesačne a na výživu maloletej M., nar. XX.XX.XXXX sumu 130,00 Eur mesačne, vždy do každého 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí počnúc od 15.03.2018 (výrok I.). Zameškané výživné za obdobie od 15.03.2018 do vyhlásenia rozsudku na maloletého V. vo výške 166,45 Eur a na maloletú M. vo výške 166,45 Eur súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach vo výške 25,00 Eur na každé maloleté dieťa, a to spolu s bežným výživným, pričom prvá splátka je splatná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že v prípade neuhradenia mesačnej splátky, resp. jej časti v určenej splatnosti sa stáva splatným zostatok zameškaného výživného (výrok II.). Vo zvyšnej časti súd návrh matky zamietol (výrok III.). Týmto sa zmenil rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 8P/71/2016-31 zo dňa 10.11.2016 v časti o úprave výživného (výrok IV.). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok V.).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že matka sa podaným návrhom zo dňa 15.03.2018 domáhala, aby súd upravil styk otca s maloletým V. a maloletou M. v navrhovanom rozsahu a zároveň žiadala zvýšiť výživné na maloletého V. a na maloletú M. na každé dieťa na sumu 250,00 Eur mesačne počnúc dňom podania návrhu, nakoľko od doby posledného rozhodovania v otázke výživného došlo k zmene niektorých okolností, ktoré sú pre rozhodnutie o výživnom podstatné, zmenili sa pomery maloletých detí a v otázke styku otca s maloletými deťmi pretrvávajú medzi rodičmi problémy.

3. O návrhu matky na úpravu styku a o vzájomnom návrhu otca na úpravu styku obsiahnutom v jeho písomnom vyjadrení zo dňa 02.05.2018 súd rozhodol čiastočným rozsudkom č.k. 8P/33/2018-147 zo dňa 29.06.2018, právoplatným dňa 21.07.2018, ktorým schválil dohodu rodičov o úprave styku otca s maloletými deťmi V. a M.. V zmysle dohody je otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý párný kalendárny týždeň, vždy v sobotu v čase od 9.30 hod. do 19.00 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň vždy v nedeľu v čase od 09.30 hod. do 19.00 hod, pričom prvých 12 stretnutí bude prebiehať v prítomnosti matky detí a ďalšie stretnutia môžu prebiehať aj bez jej prítomnosti.

4. Následne predmetom konania (po vydaní čiastočného rozsudku upravujúceho styk otca s maloletými deťmi) zostal návrh matky na zvýšenie výživného. Vykonaným dokazovaním mal okresný súd preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 8P/71/2016-31 zo dňa 10.11.2016 súd schválil dohodu rodičov, na základe ktorej boli maloleté deti V., nar. XX.XX.XXXX a M., nar. XX.XX.XXXX K., zverené do osobnej starostlivosti matky a obaja rodičia sú oprávnení deti zastupovať a spravovať ich majetok. Otec sa zaviazal platiť na výživu maloletého V. a maloletej M. na každé dieťa sumou 100,00 Eur mesačne počnúc od 01.10.2016. Vo zvyšnej časti súd konanie zastavil. Z obsahu spisu vyplynulo, že v čase vydania rozsudku matka žila u svojich rodičov, ktorým prispievala na bývanie 80,00 Eur mesačne, bola poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 203,20 Eur mesačne a prídavkov 47,04 Eur mesačne. Maloletý V. chodil do materskej školy. Z predložených listín a výpovedí nebol v tom čase zistený zhoršený stav detí. Otec bol nezamestnaný, vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Uvádzal, že posledne pracoval ako vodič a chce sa opäť zamestnať ako vodič. Predmetom konania Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 2P/9/2017 bol návrh matky na zvýšenie výživného a na úpravu styku otca s oboma maloletými deťmi. Rozsudkom č.k. 2P/9/2017-75 zo dňa 18.04.2017 súd návrh matky na zvýšenie výživného zamietol a konanie o návrhu na úpravu styku z dôvodu jeho späťvzatia zastavil. Rozsudok neobsahuje odôvodnenie, ale z obsahu spisu vyplynulo, že v čase vydania tohto rozhodnutia súdu matka poberala rodičovský príspevok vo výške 203,20 Eur a prídavky, žila s deťmi v byte, za ktorý hradila za pomoci rodičov nájomné 350,00 Eur mesačne. Zdravotný stav oboch detí bol zhoršený, boli preukázané u nich opakované respiračné infekcie s častou antibiotickou liečbou (bez liečby vo forme sprejov na potláčanie alergie). Otec bol od 04.02.2017 do 26.03.2017 vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie bez nároku na podporu v nezamestnanosti a od 27.03.2017 pracoval u zamestnávateľa KUHO-mix SK, s.r.o. a za časť mesiaca 03/2017 bol jeho plat 136,66 Eur a ako vyplýva z potvrdenia tohto zamestnávateľa, jeho hrubá mzda bola dojednaná vo výške 2,85 Eur na hodinu (minimálne denná hrubá mzda bola v roku 2017 - 2,50 Eur), mal zvýšené výdavky s dochádzkou do práce. Žil v byte, ktorý mal v nájme od jeho otca a za ktorý podľa výpovede jeho matky platil 205,00 Eur mesačne.

5. Od poslednej úpravy výšky výživného uplynuli necelé dva roky. Maloletý V. navštevuje materskú školu s mesačnou platbou 42,00 Eur, maloletá M. je naďalej v celodennej starostlivosti matky. S veľmi častou chorobnosťou oboch detí má matka finančné výdavky na doplatky liekov, probiotík, vitamínov. Z vykonaného dokazovania, predložených lekárskejších správ a z predloženej časti zdravotnej dokumentácie bolo preukázané, že maloletá M. bola liečená na opakované recidívy infektov dýchacích ciest. Bola viackrát hospitalizovaná v nemocnici a z lekárskej správy vyplynulo, že do mesiaca marec 2018 bola viac než 20-krát na antibiotickej liečbe. Je u nej diagnostikovaná chronická bronchitída a je nastavená na užívanie sprejov proti alergii (Flixotide, Ventolin) a jej alergologička aj detská lekárka odporučila liečebný pobyt dieťaťa v NÚ v Dolnom Smokovci za účelom diagnostiky a stabilizácie stavu, ktorý doteraz neabsolvovala, pretože s pobytom sú spojené finančné náklady na úhradu ubytovania a stravy matky počas liečebného pobytu dieťaťa, čo si matka nemôže dovoliť. U maloletého V., ako to vyplynulo z vykonaného dokazovania, sa prejavujú príznaky potravinovej intolerancie a opakované recidívy infekcií dýchacích ciest, preto lekárka požaduje jeho imunoalergologické vyšetrenie. Matkin príjem predstavuje naďalej len rodičovský príspevok v súčasnosti vo výške 214,70 Eur, k čomu dostáva prídavky spolu na dve deti 47,36 Eur mesačne. Matka aj s deťmi od februára 2017 žije v prenajatom byte, za ktorý hradila do júla 2018 mesačnú platbu 350,00 Eur (nájom + preddavky na služby a energie). Jej žiadosť o pridelenie mestského bytu do nájmu bola zamietnutá z dôvodu, že spoločný príjem matky a detí nedosahoval požadovanú minimálnu výšku 1,3-násobku životného minima. Od júla 2018 žije s deťmi na základe novej nájomnej zmluvy uzavretej 04.07.2018 v dvojizbovom byte s dojednanou výškou nájomného 270,00 Eur mesačne, k čomu platí preddavkovú platbu za elektriku vo výške 30,00 Eur mesačne. Otec v priebehu posledných dvoch rokov - od júna 2016 doteraz vystriedal šesť zamestnaní a v prvých piatich zotrval v pracovnom pomere od jedného do maximálne štyroch mesiacov. Od 27.03.2017 do 09.06.2017 bol zamestnaný u zamestnávateľa KUHO - mix SK, s.r.o., kde v plne odpracovaných mesiacoch mal čistý mesačný príjem vo výške 423,70 Eur za mesiac apríl 2017, vo výške 428,29 Eur

za mesiac máj 2017. Tento zamestnávateľ s ním ukončil pracovný pomer v skúšobnej dobe. Potom otec pracoval od 01.12.2017 do 31.03.2018 v spoločnosti VOPA, spol. s r.o. ako skladník a vodič, kde v čistom zarobil za mesiac január 2018 sumu 397,35 Eur, za február 2018 sumu 397,35 Eur a rovnako aj v mesiaci marec 2018. Od 03. apríla 2018 do 18. mája 2018 bol zamestnancom spoločnosti MURAS, s.r.o., kde mal vyplatený čistý príjem za mesiac apríl 2018 vo výške 446,77 Eur a za necelý mesiac máj 2018 vo výške 316,32 Eur. Tento pracovný pomer ukončil sám v skúšobnej dobe a od 19. mája 2018 sa zamestnal na dobu určitú do 30.11.2018 u súčasného zamestnávateľa SLOVLEPEX, a.s. Dolný Kubín, kde pracuje v pozícii skladník - vodič kamiónu s dojednaným hrubým mesačným príjmom 580,00 Eur a kde mal za necelý odpracovaný mesiac máj 2018 čistý príjem 159,24 Eur a za mesiac jún 2018 príjem 406,85 Eur, za mesiac júl 2018 príjem 467,47 Eur v čistom. Otec ďalšie vyživovacie povinnosti nemá, žije sám v byte, ktorý je vo vlastníctve jeho otca F. K., s ktorým uzavrel nájomnú zmluvu na byt s dojednanou platbou nájomného 205,00 Eur mesačne, ktorá predstavuje mesačné náklady za plnenia poskytované s užívaním bytu. Otec vo výpovediach najskôr uvádzal, že náklady za byt hradí otec F. K., on mu prispieva podľa možností, neskôr už uvádzal, že nájomné za byt hradí k rukám otca, avšak tieto mesačné úhrady za byt nepreukázal. Doložil najskôr kópiu čestného prehlásenia od rodičov bez dátumu (č.l. 77 spisu), v ktorom prehlásili, že z dôvodu nepriaznivých finančných pomerov požičiavajú synovi C. K. finančné prostriedky na úhradu jeho životných potrieb a tieto finančné prostriedky im budú vrátené, keď to jeho finančná situácia bude umožňovať. Otec neuvádzal žiadne konkrétne údaje o takejto pôžičke a jej výške. Keď bolo zo strany matky spochybnované, že skutočne platí mesačné platby za byt, tak otec predložil kópiu ďalšieho čestného prehlásenia svojho otca F. K. zo dňa 21. mája 2018, v ktorom je uvedené, že mu syn C. K. vyplácal peňažné prostriedky v hotovosti k rukám s účelom úhrad výživného na maloletých V. a M. a na pokrytie nákladov na bývanie (bez uvedenia konkrétneho obdobia poskytovania hotovosti). Z predložených dokladov otcem je zrejmé len to, že platby výživného na maloleté deti vo výške spolu 200,00 Eur mesačne a platby za služby spojené s bývaním v byte, kde žije otec maloletých detí, sú pravidelne uhrádzané z osobného účtu jeho otca v SLSP, a.s. (č.l. 110-113 spisu). Z transakcií na účte v SLSP, ktorý nemá byť účtom C. K., ani jeho otca F. K. vyplýva, že predošlý zamestnávateľ otca KUHO - mix SK, s.r.o. vyplácal mzdu otca na tento účet s koncovkou 0332, spolu vo výške 996,87 Eur, z ktorého boli následne v období mesiacov január až júl 2017 urobené prevody na osobný účet F. K. s koncovkou 4332, ale len v celkovej výške 800,00 Eur, čo nedosahovalo ani výšku určeného výživného na obe maloleté deti za uvedených 7 mesiacov. Výpovede otca k uvádzaným účtom a tiež k jeho platbám F. K. boli neurčité, nejasné a otec hodnoverne nepreukázal, že skutočne svojmu otcovi, ktorý platí zo svojho účtu platby za byt, ktorý je v nájme otca, ale aj výživné na obe deti a exekučné splátky povinného C. K. vo výške 10,00 Eur mesačne (č.l. 75 spisu), uhrádza pravidelne tieto mesačné platby za byt spolu vo výške 205,00 Eur mesačne. Je zrejmé, že otec mal a má finančnú podporu svojich rodičov. Na deti je hradené výživné vo výške určenej súdom, t.j. 200,00 Eur mesačne (a to z účtu jeho otca), nad rámec určeného výživného na potreby detí neprispieva a s deťmi sa už dlhodobo od januára 2018 nestretáva napriek súdnej úprave styku uvedenej v čiastočnom rozsudku zo dňa 29.06.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť, pričom nebolo zistené, že by matka po právoplatnosti tohto rozsudku v stykoch bránila. Žiadnemu z rodičov ďalšie vyživovacie povinnosti nepribudli.

6. Okresný súd citujúc ust. § 62, § 75, § 77 a § 78 Zákona o rodine konštatoval, že vykonaným dokazovaním, s poukazom na ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine je dôvodné návrhu matky na zvýšenie výživného čiastočne vyhovieť, nakoľko došlo k zmene pomerov u rodičov a možno konštatovať aj určitú zmenu pomerov u maloletých detí. Matkin príjem sa v porovnaní s rokom 2016 prakticky nezmenil, pretože naďalej je poberateľkou len rodičovského príspevku a prídavkov. Objektívne dôvody, a to nízky vek maloletej M. a častá chorobnosť oboch detí, matke neumožňujú zvýšiť príjem jej pracovnou činnosťou. U matky ale nastalo zhoršenie finančnej situácie v tom, že pokiaľ v roku 2016 bývala s deťmi u rodičov, ktorým prispievala na bývanie 80,00 Eur mesačne, tak od 01.02.2017 žije s deťmi v dvojizbovom byte v nájme, pričom zabezpečenie samostatného bývania matky s dvoma deťmi je opodstatnené v záujme maloletých detí, t.j. zlepšenia podmienok ich bývania. Za byt matka platí nájomné 350,00 Eur mesačne do júla 2018, kedy uzavrela novú nájomnú zmluvu a za byt, v ktorom býva, hradí nájomné 300,00 Eur mesačne (nájom 270,00 Eur + platba elektriky 30,00 Eur). Matka sa snažila zabezpečiť lacnejšie bývanie, podala si žiadosť o pridelenie mestského nájomného bytu, na čo však nespĺňala podmienky výšky príjmu. Matke sa tak pri nezmenenom príjme v porovnaní s rokom 2016 výrazne zvýšili výdavky na krytie základných potrieb, medzi ktoré patrí aj zabezpečenie vhodného bývania. Je pravdou, že matka mala zvýšené výdavky na obe maloleté deti súvisiace s ich zlým zdravotným stavom už v čase rozhodovania súdu o výživnom v konaní Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 2P/9/2017 (v ktorom bol návrh matky na zvýšenie výživného zamietnutý), avšak súd poukázal na to, že tieto

výdavky sa neznížili, práve naopak, pretože chorobnosť detí je veľmi častá (maloletá M. do marca 2018 bola 20-krát na antibiotickej liečbe) a s liečbou sú spojené doplatky liekov, tiež zakupovanie vitamínov, doplnkov na podporu imunity a maloletá M. už užíva aj spreje proti alergickým, astmatickým prejavom a je u nej lekársky doporučená potreba absolvovať liečebný pobyt vo Vysokých Tatrách, čo nebolo doteraz realizované len pre zlú finančnú situáciu matky. Čo sa týka pomerov otca, tento poukazoval dlhodobo na svoj nízky príjem a vysoké výdavky, rovnako ako v konaní sp.zn. 2P/9/2017. Súd pri posudzovaní pomerov povinného rodiča nevychádza len z výšky jeho reálneho zárobku, ale zohľadňuje jeho celkové možnosti a schopnosti. Dokazovaním bolo zistené, že u otca dochádza veľmi často k zmene zamestnávateľov (väčšinou v priebehu skúšobnej doby buď zo strany zamestnávateľa alebo otca), od júna 2016 je už v šiestom zamestnaní, s porovnateľnou výškou mzdy, ktorá výraznejšie nepresahuje výšku minimálnej hrubej mzdy určenej zákonom, ktorá je v roku 2018 vo výške 480,00 Eur a otec mal napríklad u zamestnávateľa MURAS, s.r.o., kde pracoval od 03.04.2018 do 18.05.2018 dojednanú hrubú mzdu 576,00 Eur mesačne, u súčasného zamestnávateľa - SLOVLEPEX, s.r.o. má hrubý príjem 580,00 Eur mesačne. Navyše pri opakovanom ukončovaní pracovných pomerov (po krátkom trvaní) mu nevzniká ani možnosť na zvýšenie príjmu v dôsledku jednorazových príjmov vo forme vyplatených odmien či 13. platu, čo je na Slovensku bežné aspoň jedenkrát ročne. Zdravotný stav otca je dobrý a v minulosti pracoval ako vodič kamiónu aj v zahraničí, čo vyplynulo zo spisu Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 8P/71/2016. V tejto profesii je výška príjmov podstatne vyššia ako jeho súčasný príjem. Otcovi nič nebráni, aby vykonával prácu aj mimo svojho bydliska, keďže nevykonáva osobnú starostlivosť o maloleté deti, resp. iné blízke osoby na neho odkázané. Je teda v možnostiach otca dosahovať vyšší príjem za prácu ako v skutočnosti dosahuje. Súd tiež zohľadnil, že otec má finančnú podporu svojich rodičov, čo vyplynulo aj z dokazovania a hodnoverne nepreukázal, že pravidelne platí svojmu otcovi platby na úhrady výdavkov spojených s bývaním v byte, ktorý je vo vlastníctve jeho otca. Na deti platí len určené výživné a nad rámec na potreby detí neprispieva. Vzhľadom na takto zistené pomery a ich zmenu oproti roku 2016 súd zvýšil výživné na maloletých V. a M. na každého o 30,00 Eur mesačne, t.j. na sumu 130,00 Eur mesačne od podania návrhu. Otcovi vzniklo zameškané výživné ako rozdiel medzi výškou zvýšeného výživného a výškou posledne určeného výživného, a to za obdobie od 15. marca 2018 do vyhlásenia rozsudku vo výške 166,45 Eur (za mesiace marec 2018 až august 2018 spolu 150,00 Eur, t.j. päťkrát 30,00 Eur a za 17 dní mesiaca marec 2018 jeho pomerná časť 16,45 Eur). Zameškané výživné súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 25,00 Eur na každé maloleté dieťa, ktorých splatnosť je bližšie upravená vo výroku rozsudku s následkom straty výhody splátok pri porušení platobnej disciplíny určeného splácania. Pokiaľ matka žiadala o zvýšenie výživného vo väčšom rozsahu ako bolo rozhodnuté, v tejto časti bol jej návrh zamietnutý pre neprímeranosť navrhovaného výživného k zisteným pomerom na strane otca i maloletých detí. Týmto rozsudkom došlo k zmene rozsudku okresného súdu č.k. 8P/71/2016-31 zo dňa 10.11.2016 v časti o úprave výživného.

7. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

8. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec maloletých detí, a to proti výrokom I., II. a IV. z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/, h/ CSP. Otec namietal, že súd prvej inštancie zvýšil výživné na maloleté deti aj napriek tomu, že od posledného rozhodovania súdu o výživnom nedošlo k zmene pomerov, a to ani na strane otca, ani na strane matky a taktiež ani na strane maloletých detí. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že súd pri skúmaní zmeny pomerov porovnával súčasné pomery otca, matky a maloletých detí s ich pomermi v čase rozhodovania súdu v konaní vedenom pod sp.zn. 8P/71/2016, t.j. v novembri 2016. Otec už počas konania argumentoval tým, že naposledy bolo o výživnom na maloleté deti rozhodované v konaní vedenom pod sp.zn. 2P/9/2017. Rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 2P/9/2017 zo dňa 18.04.2017 súd okrem iného návrh matky na zvýšenie výživného zamietol. Odvolateľ mal za to, že súd mal pri rozhodovaní skúmať, či k zmene pomerov došlo oproti dňu 18.04.2017, t.j. ku dňu právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 2P/9/2017, ktorý bol posledným rozsudkom súdu o výživnom. Nie je totiž možné rozsudok okresného súdu sp.zn. 2P/9/2017 prehliadať a porovnávať súčasné pomery s pomermi, ktoré boli v čase rozhodovania v konaní vedenom pod sp.zn. 8P/71/2016, t.j. v novembri 2016. Predsa zmenu pomerov od novembra 2016 skúmal súd práve v konaní vedenom pod sp.zn. 2P/9/2017. Keďže k zmene pomerov od novembra 2016 nedošlo, Okresný súd Dolný Kubín rozsudkom sp.zn. 2P/9/2017 návrh matky zamietol a výživné nezvýšil. Už v konaní vedenom pod sp.zn. 2P/9/2017 matka argumentovala tým, že maloleté deti sú veľmi často choré. S touto argumentáciou matky sa vysporiadal súd už v konaní vedenom pod sp.zn. 2P/9/2017, v ktorom návrh matky na zvýšenie výživného zamietol. Zo všetkých

lekárskych správ predložených matkou v tomto konaní a v konaní vedenom pod sp.zn. 2P/9/2017 vyplýva, že už od tretieho alebo štvrtého mesiaca veku má maloletá M. časté infekty dýchacích ciest, s čím sú spojené výdavky. Ide teda o dlhodobý stav, ktorý existoval už v čase rozhodovania súdu v konaní vedenom pod sp.zn. 2P/9/2017 a aj v prvom konaní vedenom pod sp.zn. 8P/71/2016. Na rozdiel od tohto konania, v konaní pod sp.zn. 2P/9/2017 matka dokonca predložila súdu aj lekársku správu zo dňa 31.03.2017 týkajúcu sa zdravotného stavu maloletého V.. Vzhľadom na uvedené skutočnosti otec bol toho názoru, že nedošlo k výraznej zmene pomerov u maloletých detí, ktoré sa týkali ich zdravotného stavu. Nie je preto možné v súčasnosti odôvodňovať zvýšenie výživného tým, že maloleté deti bývajú často choré a majú zvýšené výdavky na lieky, keď tieto zvýšené výdavky na lieky mali maloleté deti už v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom. Matka teda nepreukázala, že by došlo k výraznej zmene pomerov na strane maloletých detí. K výraznej zmene pomerov, ktoré by odôvodňovali zvýšenie výživného, nedošlo ani na strane matky a taktiež ani na strane otca maloletých detí. Príjem matky od posledného rozhodovania súdu o výživnom sa nezmenil, navyše sa jej znížili výdavky. V čase posledného rozhodovania o výživnom (rozsudok sp.zn. 2P/9/2017) matka mala výdavky na bývanie vo výške 350,00 Eur mesačne, v súčasnosti jej výdavky na bývanie klesli na sumu 300,00 Eur mesačne. V čase posledného rozhodovania o výživnom dosahoval otec približne rovnaký príjem ako dosahuje v súčasnosti. Konkrétne v zápisnici z pojednávania zo dňa 18.04.2017 je uvedené, že otcov príjem pri odpracovaní celého mesiaca by mal byť 571,00 Eur mesačne. Z tohto príjmu vychádzal súd v konaní vedenom pod sp.zn. 2P/9/2017. V súčasnosti je otcov príjem vo výške približne 440,00 Eur. Otec teda v súčasnosti nemá vyššiu mzdu oproti mzde, z ktorej vychádzal súd pri svojom rozhodovaní v konaní vedenom pod sp.zn. 2P/9/2017. Vzhľadom na tieto skutočnosti nie je možné konštatovať, že otcove pomery sa zmenili takým spôsobom, že by to odôvodňovalo zvýšenie výživného. Z uvedeného teda vyplýva, že nie je splnená hmotno-právna podmienka na zvýšenie výživného spočívajúca v závažnej zmene pomerov oproti času posledného rozhodovania súdu o výživnom. Okresný súd ďalej argumentoval, že otec pri posudzovaní príjmu povinného rodiča nevychádzal len z výšky jeho reálneho zárobku, ale zohľadnil jeho celkové možnosti a schopnosti. Otec nesúhlasil s argumentáciou súdu, podľa ktorej by mal ísť vykonávať prácu vodiča kamiónu v medzinárodnej doprave. Táto práca je veľmi fyzicky a psychicky náročná a túto prácu otec nevykonáva práve z dôvodu, že ju nezvládal. Z dôvodu fyzického a psychického vyčerpania otca totiž došlo k situácii, kedy dostal počas vedenia kamiónu mikrosprávok, v dôsledku čoho spôsobil dopravnú nehodu, pričom vznikla škoda na majetku, ktorú musel otec uhrádzať svojmu zamestnávateľovi. Otec už pred súdom prvej inštancie na pojednávaní dňa 03.05.2018 uviedol, že v čase, keď viedol kamión, sa dopustil porušenia predpisov, za čo dostal pokutu 5.000,00 Eur, ktorá je ešte v súčasnosti voči nemu vymáhaná v exekučnom konaní. Aj z týchto dôvodov prestal otec vykonávať prácu vodiča kamiónu v medzinárodnej doprave. To, že otec z týchto dôvodov nevykonáva prácu vodiča v medzinárodnej doprave, mu však nemôže byť na ujmu. Pokiaľ súd prvej inštancie konštatoval, že otec veľmi často mení zamestnania, čo vzápätí vyhodnotil v jeho neprospech, dal do pozornosti, že po skončení zamestnania si nájde vždy nové zamestnanie, čo svedčí o tom, že sa plateniu výživného nevyhýba. Aktívne si priebežne hľadá nové zamestnanie, a to preukazuje jeho snahu zabezpečiť si príjem. Má však dokončené len základné vzdelanie, a preto si nedokáže nájsť lepšie platené pracovné miesto. Z otcovho príjmu približne 440,00 Eur mu po zaplatení výživného v celkovej výške 200,00 Eur zostáva na úhradu všetkých jeho výdavkov len suma približne 240,00 Eur. Z tejto sumy nie je schopný platiť ani len jeho nevyhnutné výdavky na bývanie, stravu, atď. Z uvedených dôvodov mu preto musia finančne pomáhať jeho rodičia. Pripustil, že výdavky na bývanie sú hradené z účtu jeho otca (starého otca maloletých detí). Otec však podľa svojich možností, pokiaľ mu to finančná situácia dovolí, prispieva na úhradu týchto výdavkov mesačne sumou, ktorú nie je možné konkretizovať, keďže závisí od jeho možností. Ak by súd zvýšil výživné, otcova finančná situácia by sa ešte viac zhoršila a ešte viac by bol odkázaný na finančnú podporu svojich rodičov. Vyjadril presvedčenie, že vyživovacia povinnosť by nemala byť prenášaná na jeho rodičov. Súdom určené výživné vo výške 130,00 Eur mesačne na každé dieťa má pre otca likvidačný charakter. Z uvedených dôvodov žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť tak, že návrh matky na zvýšenie výživného bude zamietnutý.

9. Proti rozsudku okresného súdu podala v zákonnej lehote odvolanie matka, a to proti výroku III., ktorým súd jej návrh na zvýšenie výživného sčasti zamietol. V konaní bolo preukázané, že otec maloletých detí veľmi často mení zamestnania, za obdobie od posledného rozhodovania vo veci, t.j. za obdobie posledných dvoch rokov, zmenil otec zamestnanie šesťkrát, pričom ani v jednom prípade skončenia pracovného pomeru otec nepreukázal skutočný dôvod ukončenia pracovného pomeru, keďže doklady o skončení boli spravidla vo forme skončenia v skúšobnej dobe bez uvedenia dôvodu. Zároveň však v konaní bolo preukázané, že vzhľadom na kvalifikáciu a predchádzajúce pracovné skúsenosti otec by

mohol vykonávať lepšie platenú prácu ako vodič kamiónovej dopravy, pričom matka je presvedčená, že otec sa bezdôvodne a dlhodobo týmto spôsobom vzdáva lepšieho príjmu. Vo výkone takejto lepšie platenej profesie mu nebránia žiadne zdravotné ťažkosti a ani iné obmedzenia, pričom, nakoľko s deťmi sa dlhodobo nekontaktuje, je pre otca možnosť nájsť si prácu aj ako vodič medzinárodnej kamiónovej dopravy. Súd mal zohľadniť uvedené skutočnosti a aplikovať ust. § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, podľa ktorého na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. V konaní bolo preukázané, že otec sa dlhodobo o deti nezaujíma, nad rámec výživného na deti ničím neprispieva, celá osobná starostlivosť je ponechaná na matku, ktorá vzhľadom na nepriaznivý zdravotný stav detí nie je schopná zabezpečiť si iný zdroj príjmu ako rodičovský príspevok a prídavky na deti. Naproti tomu, otec žije pohodlným, bezstarostným životom, venuje sa svojim koníčkom a zábave, avšak jeho náklady na živobytie sú minimálne, nakoľko náklady na bývanie mu uhrádzajú jeho rodičia a v konaní otec relevantne nepreukázal absolútne žiadne výdavky, ktoré by uhrádzal zo svojho pracovného príjmu. Okrem toho súd v odôvodnení opomenul uviesť pre rozhodnutie podstatnú okolnosť, ktorá vyšla v konaní najavo, a to fakt, že ako konzument omamných látok vynakladá prostriedky na ich zabezpečenie (otec v konaní priznal aj užívanie ťažkých drog, pričom aktuálne sa laboratórnymi výsledkami preukázalo, že otec je naďalej konzumentom minimálne marihuany). Ak má otec dostatok finančných prostriedkov na nákup marihuany, súd mal zohľadniť aj túto skutočnosť, keďže výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine). Zaoštarávanie ľahkých drog, a teda výdavky na tento účel, súd nielenže nezohľadnil vo vyššie naznačenom smere, ale v odôvodnení rozsudku absentuje toto zistenie, ktoré vyšlo najavo. Matka z uvedených dôvodov žiadala, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že návrhu matky na zvýšenie výživného vyhovie v celom rozsahu.

10. Kolízny opatrovník maloletých detí vo vyjadrení k odvolaniu otca a k odvolaniu matky navrhol rozsudok okresného súdu v celom rozsahu potvrdiť.

11. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky namietal, že tvrdenia matky uvedené v odvolaní, sú skreslené, nepravdivé, odvolanie matky označil za nedôvodné. Dal do pozornosti, že súd pri zvýšení výživného na sumu 130,00 Eur mesačne aplikoval ust. § 75 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine tak, ako to požaduje matka v odvolaní. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, že nevychádzal len z výšky reálneho zárobku otca, ale zohľadnil jeho celkové možnosti a schopnosti s tým, že v minulosti pracoval ako vodič kamiónu aj v zahraničí a otcovi nič nebráni, aby vykonával prácu aj mimo svojho bydliska. S uvedenou argumentáciou súdu sa otec nestotožňuje a namietal ju aj vo svojom odvolaní. Pokiaľ ide o častú zmenu zamestnaní otca, dal do pozornosti, že Zákonník práce umožňuje ukončenie pracovného pomeru v skúšobnej dobe zo strany zamestnávateľa, a to bez uvedenia dôvodu. Túto možnosť využili viacerí z bývalých zamestnávateľov otca, a teda ani otec nepoznal dôvod skončenia jeho pracovného pomeru, keďže mu to zamestnávateľa neoznámili, navyš takého jednostranné rozhodnutie zamestnávateľa prakticky nemôže ovplyvniť. Zo zamestnania, ktoré otec vykonával pred rozchodom s matkou, bol otec nútený odísť zo zdravotných dôvodov (bolesti chrbtice z prenášania ťažkých bremien). V predposlednom zamestnaní, ktoré bolo mimo miesta bydliska otca, dal síce výpoveď z pracovného pomeru, avšak ihneď nastúpil do ďalšieho zamestnania v mieste jeho bydliska, v ktorom nedosahuje nižší príjem. Zdôraznil, že nikdy sa nevzdával lepšieho príjmu, avšak prácu vodiča v medzinárodnej kamiónovej doprave fyzicky a psychicky nezvládal, čo nemôže byť na jeho ujmu. Nie sú pravdivé tvrdenia matky, že sa o deti dlhodobo nezaujíma, o čom svedčia skutočnosti preukázané v rámci konania o úprave styku otca s maloletými deťmi. Matka v súčasnosti deti odovzdáva a dokonca ani nenastojí na striktnom dodržaní súdom určeného styku s maloletými deťmi a maloleté deti u otca dokonca aj prespávajú. Matka ďalej v odvolaní argumentovala, že zdravotný stav detí jej neumožňuje zapojiť sa do pracovného procesu. Dal do pozornosti, že aktuálne obidve maloleté deti navštevujú materskú školu a že matka je zamestnaná a pracuje na CNC stroji. Pokiaľ ide o tvrdenie, že je konzument omamných látok, zdôraznil, že počas konania poprel užívanie tvrdých drog. Skutočnosť, že nekonzumuje tvrdé drogy, vyplýva aj z výsledkov testu na omamné látky, ktorý otec absolvoval. Okrem toho ani nepožíva alkoholické nápoje. Konanie, ako aj odvolanie matky, označil za účelové, pretože od posledného rozhodnutia o výživnom nedošlo k zmene pomerov odôvodňujúcej zvýšenie výživného a zotrval inak na dôvodoch svojho odvolania.

12. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že odvolanie otca je nedôvodné, jeho tvrdenia obsiahnuté v odvolaní neobstoja a súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel v tejto časti k správnym skutkovým zisteniam a vec aj správne právne posúdil. Tvrdenie otca o tom, že súd mal

porovnávať súčasný stav so stavom k dátumu rozhodnutia 2P/9/2017, ktorým súd návrh na zmenu vyživovacej povinnosti zamietol, neobstojí a tento právny názor nie je správny. Z dikcie ust. § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine vyplýva, že „súdne rozhodnutia o výživnom“ sú rozhodnutia, ktoré vyživovaciu povinnosť určujú alebo menia; len takéto rozhodnutia, t.j. rozhodnutia, podľa ktorých sa vyživovacia povinnosť v čase nového rozhodnutia súdu spravuje, je možné zmeniť. Vzhľadom na uvedené je argumentácia otca existujúcimi lekárskymi správami z roku 2017, nachádzajúcimi sa v spise 2P/9/2017, irelevantná, naopak, predložené lekárske správy len potvrdzujú, že zdravotný stav oboch maloletých detí je nepriaznivý. K zdravotnému stavu detí ďalej zdôraznila, že v tomto smere sa jedná o zmenu pomerov, nakoľko sa preukázalo, že zdravotné problémy maloletej M. nie sú len prechodné, či krátkodobé, ale sú vážne a zároveň, ako bolo v konaní preukázané, zdravotné problémy má už aj maloletý V., ktorý okrem častých ochorení dýchacích ciest má v súčasnosti aj iné zdravotné problémy vyžadujúce zvýšené výdavky (ortopedická obuv, podozrenie na intoleranciu a alergiu). K možnostiam a schopnostiam otca vykonávať lepšie platenú prácu matka dala do pozornosti, že zdravotný stav otca je dobrý, skúsenosti a prax má zabezpečenú, takže vzhľadom na jeho vek a doterajšiu prax nie je daná žiadna preukážka pre to, aby nevykonával lepšie platenú prácu vodiča medzinárodnej kamiónovej dopravy. Je to výlučne na rozhodnutí otca, že si vyberá pracovné zaradenie, na ktorom sú nižšie nároky na výkon práce a nižšia mzda. Argumentácia otca v tomto smere sa javí ako účelová. K tvrdeniam otca o likvidačnom charaktere určeného výživného namietla, že otec žije sám v trojizbovom byte, ktorý mu financuje jeho otec, žije životom slobodného muža, ktorý sa venuje svojim koníčkom, dlhodobo požíva omamné látky, čo bolo preukázané lekárskymi výsledkami. S poukazom na ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine zdôraznila, že výživné má prednosť pred inými výdavkami povinného rodiča. V závere vyjadrenia poukázala na ňou podané odvolanie, nakoľko považuje sumu zvýšeného výživného za nedostatočnú, a to práve s ohľadom na preukázané odôvodnené potreby oprávnených maloletých detí a schopnosti a možnosti povinného rodiča.

13. Kolízny opatrovník maloletých detí na vyjadrenie otca doručené súdu dňa 07.11.2018 a vyjadrenie matky doručené súdu dňa 08.11.2018 písomne nereagoval.

14. Otec na vyjadrenie matky reagoval podaním zo dňa 26.11.2018, v ktorom zdôraznil, že podľa jeho názoru nie je možné rozsudok okresného súdu sp.zn. 2P/9/2017 prehladať a len mechanicky porovnávať súčasné pomery s pomermi, ktoré boli v čase rozhodovania v konaní vedenom pod sp.zn. 8P/71/206, t.j. v novembri 2016. Vzhľadom na to, že zmena pomerov od novembra 2016 do apríla 2017 už bola predmetom súdneho prieskumu v konaní vedenom pod sp.zn. 2P/9/2017, pričom rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 2P/9/2017 je právoplatný, otec je toho názoru, že zmena pomerov od novembra 2016 do apríla 2017 už nemôže byť opätovne preskúmaná v tomto konaní. Pokiaľ ide o lekárske správy predložené matkou v konaní vedenom pod sp.zn. 2P/9/2017, tak s týmito lekárskymi správami sa už vysporiadal súd v uvedenom konaní. Pokiaľ ide o tvrdenia matky, že na strane otca nie je daná žiadna prekážka pre to, aby nevykonával lepšie platenú prácu vodiča medzinárodnej kamiónovej dopravy, tak opäť otec uviedol, že prácu vodiča medzinárodnej kamiónovej dopravy nevykonáva z dôvodu, že túto prácu už nezvládal, v dôsledku čoho spôsobil napr. aj dopravnú nehodu. Taktiež otec nesúhlasil s tvrdením matky, že žije sám v trojizbovom byte, ktorý mu financuje jeho otec a žije životom slobodného muža, ktorý sa venuje svojim koníčkom a dlhodobo požíva omamné látky. Otec podľa jeho tvrdenia prispieva svojmu otcovi F. K. na úhradu svojich výdavkov, čo vyplýva z čestného prehlásenia F. K.. Pokiaľ ide o jeho koničky, je pravdou, že sleduje hokejové zápasy, avšak tento koniček nie je finančne náročný. Už počas konania viackrát poprel užívanie tvrdých drog. Skutočnosť, že nekonzumuje tvrdé drogy, otec preukázal predložením výsledkov testu na omamné látky. Otec opätovne dal do pozornosti, že matka zamlčala, že je zamestnaná a pracuje na CNC stroji. Keďže má príjem, došlo k zlepšeniu pomerov na jej strane.

15. Matka na vyjadrenie otca v podaní zo dňa 29.11.2018 uviedla, že v konaní preukázala jej príjmovú situáciu, ako aj rozsah výdavkov, ktoré musí mesačne uhrádzať. Návrh na zvýšenie výživného bol plne odôvodnený a opodstatnený. Otec až po rozhodnutí súdu o úprave styku sa začal o deti zaujímať a iba čas ukáže, či tento jeho záujem je skutočný a opravdivý. Zmena zamestnaní na strane otca bola v konaní jednoznačne preukázaná a argumentácia otca vo vyjadrení sa javí ako účelová výhovorka, keďže je nesporné, že aj pri jeho základnom vzdelaní je vzhľadom na vek a zdravotný stav dôvodné očakávať zabezpečenie si lepšie platennej práce tak, ako toho bol schopný v minulosti. Matka odmietla tvrdenia o tom, že zamlčala skutočnosť o príjme. Asi mesiac po rozhodnutí súdu vo veci samej našla si dočasnú brigádu, pretože súdom určené zvýšené výživné nepokrýva základné výdavky na deti a

základnú starostlivosť o domácnosť. Jedná sa o brigádu vo forme dohody o pracovnej činnosti na obdobie dva a pol mesiaca so začiatkom od 15.10.2018. Matka túto skutočnosť sama oznámila otcovi a požiadala ho, aby jej pomohol so starostlivosťou o deti v čase, keď to z dôvodu tejto brigády bude potrebovať. Príjem z brigády za obdobie október 2018 však predstavoval len 111,00 Eur. Zároveň sa jej však zvýšili výdavky, a to vo forme výdavkov na škôlku pre M., ktoré sú mesačne 77,00 Eur. Za daných okolností čistý výnos z brigádnickej práce pre matku za mesiac október bol vo výške 34,00 Eur. Už v konaní pred okresným súdom matka prezentovala svoj záujem privyrobiť si, čo uvádzala aj v návrhu, avšak z dôvodu častých chorôb maloletej M. nie je schopná zabezpečiť si objektívne trvalejšiu prácu. Aktuálna brigáda bola len dočasná do konca kalendárneho roku 2018. Otcov prístup k rodičovským povinnostiam je na rozdiel od matky odlišný, vyberá si pracovné zaradenie, na ktorom sú nižšie nároky na výkon práce a nižšia mzda. Otec nepredložil súdu požadované výpisy z účtu, skutočný príjem, ako aj disponovanie s príjmom otec účelovo zatajuje a skresľuje. Opätovne dala do pozornosti, že má prostriedky na zabezpečenie si omamných látok, keďže ich užívanie potvrdili predložené výsledky testov. Otec sa nikdy nesnažil napríklad privyrobiť si brigádnicke, hoci jeho aktuálna práca nie je ani časovo ani inak náročná a má dostatok voľného času na to, aby si privyrobil.

16. Matka ani otec na doručené vyjadrenia ďalej písomne nereagovali.

17. Vyjadrenia rodičov boli doručené kolíznemu opatrovníkovi, avšak na tieto písomne nereagoval.

18. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie otca, ako i odvolanie matky bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu podľa § 65 CMP s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a toto rozhodnutie bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) podľa ust. § 387 ods. 1 CSP a § 2 ods. 1 CMP vo veci samej i v závislom výroku o trovách konania ako vecne správne potvrdil.

19. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, pre rozhodnutie o návrhu matky na zvýšenie výživného, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 až § 222 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

20. Na doplnenie považoval súd druhej inštancie za potrebné reagovať na odvolacie námietky otca i matky formulované v ich podaných opravných prostriedkoch.

21. Odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces (článok 46 ods. 1 Ústavy SR a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd) nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV.ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I.ÚS 50/04). Do obsahu tohto práva nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II.ÚS 3/97, II.ÚS 251/03). Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania, rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdov (viď § 185 ods. 1 CSP), a nie účastníkov. Navyiac, skutočnosti všeobecne známe (tzv. notoriety) alebo známe súdu z jeho činnosti, sa nedokazujú (§ 186 ods. 1 CSP). Ide o také skutočnosti, ktoré sú známe pomerne širokému okruhu ľudí a vedomosť o týchto skutočnostiach možno u bežného, priemerne vzdelaného človeka žijúceho v danom mieste a čase predpokladať. Nie je pritom podmienkou, aby boli známe každému. Nedokazujú sa ani skutočnosti známe súdu z jeho rozhodovacej činnosti (napr. v konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti a podobne). Odvolací súd zároveň poznamenáva, že účastníci mali priestor v rámci odvolacieho konania sa k takýmto skutočnostiam, uvedeným v napadnutom rozhodnutí, vyjadriť. Prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, prečo návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté deti čiastočne vyhovel a podrobne uviedol, ako ku svojím záverom dospel v kontexte všetkých vykonaných dôkazov.

22. Zákon o rodine v ust. § 62 a nasl. (citované v napadnutom rozhodnutí) upravuje základné pravidlá pre určenie výšky výživného rodiča voči dieťaťu. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane dieťaťa, jednak na strane povinného rodiča. Podľa súdnej praxe pre určenie výšky výživného k dieťaťu sú rozhodujúce reálne zárobkové schopnosti a možnosti povinného rodiča, ktoré sú dané jeho subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, zdravotným stavom, vzdelaním, pracovnými skúsenosťami), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä existenciou pracovných príležitostí primeraných vlastnostiam povinného rodiča. Na stanovenie výšky výživného je potrebné skúmať majetkové pomery, životnú úroveň, počet iných vyživovacích povinností povinného rodiča. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

23. Výživné stanovuje súd podľa stavu, ktorý tu bol v čase rozhodovania. Po rozhodnutí môže dôjsť k zmene odôvodnených potrieb oprávneného (napr. v súvislosti s pribúdajúcim vekom, začínajúcou školskou dochádzkou, prípravou na budúce povolanie, atď.), môže nastať i zmena v možnostiach a schopnostiach povinného (napr. v dôsledku zmeny zárobku, pribudnutia či zániku vyživovacej povinnosti, atď.). Ak sa tak stane, je možné previesť novú úpravu výšky výživného, a to buď jeho zvýšením alebo znížením alebo dokonca zrušením vyživovacej povinnosti. Zmena rozsudku v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine je prípustná od doby, kedy došlo k zmene pomerov. Zmena pomerov sa musí týkať skutočností, na ktorých bolo založené predchádzajúce rozhodnutie o rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu. Súd, ktorý má rozhodovať o novej úprave výživného, musí spoľahlivo zistiť, kedy došlo k zmene pomerov, rozhodnutie, ktorým sa mení pôvodné rozhodnutie o výživnom, musí nadväzovať na pôvodné rozhodnutie vo svojom obsahu, ale i vo svojom výroku.

24. Hmotno-právnu podmienkou toho, aby súd mohol o výške výživného na dieťa opakovane rozhodnúť, je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výšky výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. V zmysle ustálenej súdnej praxe sa za opodstatnenú zmenu pomerov považuje aj zmena v dôsledku plynutia času, pretože maloleté dieťa rastie a vyvíja sa, s čím sú spojené zvýšené výdavky. Pokiaľ by súd nemal preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, išlo by vlastne o neprípustné preskúmavanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia.

25. Vyššie citované zákonné ustanovenia vyjadrujú všeobecné hľadiská, na ktoré súd prihliada pri určení vyživovacej povinnosti. Patria k nim predovšetkým odôvodnené potreby dieťaťa, ktoré môžu byť rôzne a sú závislé predovšetkým od veku, zdravotného stavu, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a podobne. Výživné pre dieťa totiž neslúži len na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (strava, ošatenie, obuv, atď.), ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (príprava na povolanie, vzdelanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby a podobne). Odôvodnené potreby dieťaťa sú však bezprostredne ovplyvňované aj schopnosťami a možnosťami rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby, ktoré nepresahujú obvyklú, základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú ale reálne možnosti a schopnosti rodičov vyššie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Tak ako bolo konštatované vyššie, pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen jeho subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. V tejto súvislosti je významné i ust. § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, ktoré zakotvuje, že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. Navyiac súd prihliadne aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako tak berie do úvahy i prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

26. Krajský súd mal za to, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil podmienky pre posúdenie návrhu matky na zvýšenie výživného. Odvolací súd mal spoľahlivo preukázať existenciu podmienok pre zmenu pôvodného rozhodnutia o výživnom v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Naposledy bolo výživné pre

maloleté deti upravené rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 8P/71/2016-31 zo dňa 10.11.2016, ktorým súd schválil dohodu rodičov, na základe ktorej maloletý V. a maloletá M. boli zverení do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na ich výživu po 100,00 Eur mesačne na každé dieťa počnúc dňom 01.10.2016. Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku v bode 16. podrobne uvádza, z akých pomerov vychádzal okresný súd pri schvaľovaní predmetnej rodičovskej dohody. Matka maloletých detí sa v konaní vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp.zn. 2P/9/2017 domáhala zvýšenia výživného pre maloletého V. na sumu 230,00 Eur mesačne a na maloletú M. na sumu 180,00 Eur mesačne odo dňa 01.02.2017. Rozsudkom č.k. 2P/9/2017-75 zo dňa 18.04.2017 bol návrh matky na zvýšenie výživného zamietnutý, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 26.04.2017. V konaní sp.zn. 2P/9/2017 tak nedošlo k zmene rozhodnutia o výživnom (zmena výšky výživného), ktoré bol otec povinný platiť podľa rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 8P/71/2016.

27. Rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery (§ 121 CMP).

28. Pokiaľ pôjde o zmenu rozsudkov, vymenovaných v § 121 CMP, potom súdu postačuje preukázanie zmeny pomerov akejkoľvek intenzity. Pri tomto rozhodovaní nestačí len úvaha súdu o tom, že je doterajšie výživné neprímerané. Pokiaľ by súd nemal za preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, šlo by vlastne o neprípustné preskúmavanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Ak súd vyhovie návrhu na zmenu rozsudku, vo výroku rozsudku musí vyjadriť, že ide o zmenu pôvodného rozhodnutia, aby nedošlo k tomu, že by existovali dva tituly na výkon rozhodnutia. Vo výroku rozsudku teda treba vyjadriť, že povinnosť určená pôvodným rozhodnutím sa mení, alebo znižuje.

29. Matka sa v aktuálnom konaní domáhala zvýšenia výživného pre maloleté deti odo dňa 15.03.2018, t.j. od podania návrhu. V návrhu ani v priebehu konania netvrdila, že sa domáha zvýšenia výživného spätne, resp. že došlo k zmene pomerov v období, ktoré už bolo predmetom posúdenia v konaní sp.zn. 2P/9/2017. Okresný súd preto správne a v súlade s ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine v spojení s § 121 CMP zameral svoju pozornosť na skúmanie existencie zmeny pomerov oproti času, keď bolo vyhlásené rozhodnutie, ktorého zmena sa požaduje a ktorým bola naposledy určená výška výživného. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázanú zmenu pomerov u rodičov a konštatoval aj určitú zmenu pomerov u maloletých detí tak, ako to podrobne uviedol v bode 25. odôvodnenia napadnutého rozsudku, na ktoré odôvodnenie v celom rozsahu odkazuje aj odvolací súd. Je nesporné, že deti povyrástli a náklady na ich výživu vzrástli. Preukázané bolo aj zhoršenie zdravotného stavu u maloletých detí, s čím sú spojené aj zvýšené výdavky. Matka si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom plní aj výkonom osobnej starostlivosti a zabezpečovaním ich bytových potrieb (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine). Pokiaľ sa sama snaží finančnú situáciu zlepšiť (brigádnická činnosť, resp. krátkodobé dohody o pracovnej činnosti), uvedené skutočnosti možno hodnotiť len v pozitívnom slova zmysle, pretože získané finančné prostriedky bezpochyby slúžia na zabezpečenie potrieb aj maloletých detí. Pokiaľ ide o osobné a majetkové pomery na strane otca, súd prvej inštancie pri konštatovaní, že zdravotný stav otca je dobrý, v minulosti pracoval ako vodič kamiónu aj v zahraničí, výška príjmov bola podstatne vyššia ako jeho súčasný príjem, správne okresný súd nevychádzal len z výšky jeho reálneho zárobku, ale zohľadňoval jeho celkové možnosti a schopnosti. Pri poslednom určení výšky výživného (konanie sp.zn. 8P/71/2016) otec bol nezamestnaný, vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, aktuálne otcov príjem dosahuje výšku minimálnej mzdy, pričom otcovi nič nebráni, aby vykonával prácu, v rámci ktorej by dosahoval vyšší príjem, ako v skutočnosti dosahuje, resp. brigádnickou činnosťou si privyrobil. V uvedených súvislostiach odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou prvoinštančného súdu uvedenou v bode 25. napadnutého rozsudku a neprihliadal na argumenty otca uvedené v odvolaní, pretože tieto neboli spôsobilé ovplyvniť správnosť záverov okresného súdu. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že otcovi finančne vypomáhajú jeho rodičia, čím vzniká otcovi finančný priestor na zabezpečenie (ľahkých) drog, ktorých užívanie bolo v konaní preukázané a otec ich užívanie nespochybnil. Zároveň je potrebné prihliadnuť aj na to, že otec si v tomto súdnom konaní platí služby advokáta, ktorých cena, ako je všeobecne známe, nezodpovedá ním prezentovanému statusu človeka s nízkym príjmom. V prípade zlej sociálnej situácie by otec nepochybne využil služby centra právnej pomoci zriadeného pre tento účel sociálne odkázaným ľuďom. Je teda zrejmé, že príjem otca ako povinného rodiča deklarovaný v konaní, reálne nezobrazuje jeho životnú úroveň tak, ako sa ju snaží prezentovať v aktuálne prejednávanej veci. Aj vývoj životných nákladov je oproti minulému obdobiu notoricky známou skutočnosťou, ktorú netreba dokazovať. Niet

pochýb o tom, že ceny základných potravín, liekov a služieb sa oproti predchádzajúcemu obdobiu (kedy súd naposledy rozhodoval o výživnom) zvýšili.

30. V danej súvislosti odvolací súd poukazuje na argumentáciu Ústavného súdu ČR I.ÚS 1335/14 zo dňa 26.05.2014, ktorá je vzhľadom na podobnosť právnej úpravy plne aplikovateľná i na prejednávánú vec: „Akonáhle sa človek stane rodičom, nadobúda určité práva s tým spojené, ale tiež ho začne viazať určité obmedzenia dané existenciou dieťaťa a jeho záujmami. Ak sa rozhodne preto rodič využívať právo na slobodu pohybu a voľbu povolania, musí mať pritom súčasne na zreteli záujem svojho dieťaťa, v prejednanom prípade tak záujem na zabezpečení všetkých potrieb svojej dcéry napomáhajúcej všestrannému rozvoju jej osobnosti. V prípade kolízie záujmu dieťaťa a rodiča preváži záujem dieťaťa, ktorý je prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí (na porovnanie článok 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa)“.

31. Keďže v odvolacom konaní neboli zistené a preukázané žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu rozhodnutia, krajský súd na základe zisteného skutkového a skutočného stavu, prihliadajúc na citovanú právnu úpravu, rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil. Odvolací súd sa stotožnil aj s časom a obdobím, od ktorého došlo k zvýšeniu výživného. Návrh matky, aby súd zvýšil výživné v ňou navrhovanom rozsahu, nepovažoval odvolací súd za dôvodný, a to vzhľadom na preukázané príjmové, osobné a majetkové pomery na strane otca, a hlavne skutočnosť, že deti sú v ťtľom veku, v tomto čase navštevujú predškolské zariadenie, resp. matka zabezpečuje opateru maloletej M.. Matkou požadované výživné nezodpovedá pomerom povinného rodiča a odvolací súd dáva do pozornosti ust. § 62 Zákona o rodine, v zmysle ktorého dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Aktuálna životná úroveň rodičov, resp. povinného rodiča nedovoľuje priznať matkou požadované výživné vo výške po 250,00 Eur mesačne, ktorá čiastka nezodpovedá ani reálnym a odôvodneným potrebám maloletých detí v aktuálnom období. Postupom času budú nároky na výživu detí stúpať, zvyšovať sa budú výdavky v súvislosti s nástupom do základnej školy.

32. Krajský súd mal za to, že rozsudok okresného súdu vo výrokoch o zvýšení výživného, zameškanom výživnom, zodpovedá zákonným kritériám vymedzeným Zákonom o rodine, určené výživné zodpovedá odôvodneným potrebám maloletých detí, ako aj schopnostiam a možnostiam povinného rodiča, a preto rozsudok okresného súdu ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil.

33. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd v súlade s ust. § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP.

34. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 za, 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné, alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. (§ 77 CMP)

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia

domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.